

KAD ME OBUZME BIJES

DJECA S NASILNIM PONAŠANJEM

2022 - 2023

Vol. 4

SADRŽAJ

Počinitelji nasilja

Socijalno okruženje

Razvojni obrasci

Djecu s nasilnim ponašanjem nazivamo počiniteljima vršnjačkog nasilja. Iako dio ljudi može imati negativne konotacije prema djeci počiniteljima, važno je promotriti obilježja osoba koja su u povišenom riziku za provođenjem nasilja nad vršnjacima.

Počinitelji nasilja nad drugom djecom su i dječaci i djevojčice.

Dok su dječaci primarno skloniji uporabi direktnih nasilnih postupaka, djevojčice posežu za indirektnim obrascima nasilja. Empirijskim istraživanjima nastojale su ustanoviti zajedničke karakteristike djece koja su sklona nasilnim obrascima ponašanja prema drugima. Pritom je njihova obilježja moguće promatrati kroz individualne, socijalne i okolinske faktore koji doprinose njihovoj sklonosti posezanjem za nasilnim postupcima.

Istraživanja upućuju kako se unutar takvih obiteljskih okruženja pronalaze odgojni stilovi koje karakteriziraju hostilni, odbacujući i indiferentni postupcima prema djeci. Razvojni obrazac djece počinitelja nekada je obilježen nedovoljno postavljenim granicama nadzora djece, a metode kontrole djetetovog ponašanja su često autoritarne, ispunjene fizičkim kažnjavanjem ili burnijim emocionalnim reakcijama roditelja.

Djeca počinitelji nerijetko su i sama doživjela određenu vrstu zlostavljanja unutar obitelji.

S druge strane, šire okolinsko okruženje može definirati djetetovo ponašanje. Školska okruženja u kojima nedostaje strukturalne podrške ili u kojima se nasilje neizravno odobrava mogu neizravno doprinijeti pojavnosti nasilnih obrazaca. Iako rezultati istraživanja nisu uvijek konzistentni, neka istraživanja upućuju na doprinos izloženosti nasilnom medijskom sadržaju povećanju rizika od nasilnog i agresivnog ponašanja.

Nekada nam je teško objasniti postupke djece počinitelja nasilja te ne opravdavamo njihove postupke, no važno je pokušati razumjeti razloge takvih ponašanja te tretmansi pomoći i djetetu počinitelju nasilja.

Počinitelji nasilja skloni impulsivnosti

Neka istraživanja upućuju na to da su počinitelji nasilja skloni impulsivnosti, lakom manipuliranju s drugima, teško procesuiraju socijalne informacije te su skloni percepciji nepravilnosti postupaka od strane drugih. Djeca počinitelji nasilja često nemaju dovoljno razvijene strategije suočavanja s neugodnim emocijama, nižeg su praga tolerancije na frustraciju te su naglašene žudnje za postizanjem osjećaja moći. Većina počinitelja najčešće ima pozitivan stav prema nasilju i agresivnim obrascima ponašanja, a često su skloni i drugim problematičnim ponašanjima (npr. konzumaciji alkohola, cigareta, droga...). Neki počinitelji nasilja bivaju popularni među vršnjacima, dok su drugi često odbačeni i nedovoljno socijalizirani.

"Niti jedno dijete ne funkcionira kao pojedinac sam za sebe već se nalazi u specifičnom socijalnom okruženju"

Niti jedno dijete ne funkcionira kao pojedinac sam za sebe već se nalazi u specifičnom socijalnom okruženju, počevši od obitelji, vršnjačkih skupina, odgojno-obrazovnih institucija te drugih bliskih osoba. Svako socijalno okruženje sa sobom nosi specifične karakteristike, a neke od njih predstavljaju rizične faktore za razvoj nasilnih obrazaca ponašanja. Pojedinu vršnjačku skupinu može odlikovati sklonost agresivnim obrascima ponašanja koje pojedinac može prihvatiti, a što posljedično može doprinijeti njegovom postupanju na nasilan način. S druge strane, poznato je kako počinitelji nasilja često odrastaju unutar disfunkcionalnih i problematičnih obiteljskih okruženja.

